

Kodanikuühiskonna teemarühm 10.08.2018, 23 osalejat.

1. Millist rolli kodanikuühiskond soovib täita tulevikus (2035+ aastal), missugune on kodanikuühiskond aastal 2035? partnerid, kuidas toimib, jätkusuutlikkus

- kahte sorti MTÜd:
  - 1) fun ja chill, vaba eneseväljendus
  - 2) KOV partnerid teenuste osutamisel, tegevuste realiseerimisel
- aktiivsed kodanikud tõstatavad probleemi, KOV lahendab (otsedemokraatia)
- jälgida seda, et KOV ei sokuks oma ülesandeid ära. MTÜ poleks lükata tõugata, eesmärk oleks olemas.
- ettepanekute tegemine on iseenesest mõistetav suhtumine kõigil tasanditel, võim otsustamise üle, on otsustes vaba. Dialoog ja tagasiside võimuga
- teadlikud kodanikud osalevad vabatahtlikult, vastutusvõimelised, ettevõtlikud jne.
- väärtustatud kodanikuühiskond- riiklik ja ametkondlik suhtumine, seadusandlus (maksud, annetused), KOV tasandil kaasamine, väärtustamine.
- tegelik kaasatus, kuulatakse ära ja ka realiseeritakse, et mõtted ei jääks arengustrateegiasse vm, vaid oleks ka tehtud, realiseeritud
- kodanikuna aktiivne osavõtt, kodaniku roll ja vastutus
- kohaliku teenuse pakkuja roll
- pikaajaline partnerlus. Kogukonnad realselt osalevad, arendavad, juhivad kohaliku elu ja arengut
- elukeskkonna, kohaliku miljöö kujundaja, vastutuse võtmine, piirkonna heaolu, turvalisus
- Inimeste eneseteostusvõimalus läbi MTÜde ja ühistegevuste
- koostöö korraldaja piirkonnas, kohalik kogukond peab olema kohaliku elu nõ järelvaataja, valitudelt nõuab tagasisidet.

2. Missuguseid kogukondlikke-ühiskondlikke rolle on ta valmis võtma (ka juba praegu)

Reaalne valmidus KOV-riik-kodanik partnerluses, tegevused, vastutused, ootused koostöö kujunemisele/laabumisele

- Kogukonnale vajalike teenuste osutamine (KOV teenuste delegeerimine) MTÜd (ja kogudused) sotsiaalvaldkond, nt supiköök, partnerlus
- sundseisus moodustunud MTÜd pigem EI- et ei peaks tekkima selliseid olukordi ja MTÜsid
- toimiks lahti kirjutatud kogukonnakogude roll, ise otsustab ja vastutab oma tegevuste eest/üle, kohalik järelevalve, seire, kogukonnakogu mudel
- elukeskkonna kujundaja
- dialoogi algataja, sest näeb ja teab, mis kogukonnas toimub. Dialoog nii KOVi, riigi, kui ettevõtjaga
- nn ühiskonna kiirabi, juhivad tähelepanu riigi/KOV vms tegemata tööle või teeb selle võimaluste piires ise ära
- ühiskondlik kokkulepe võiks olla sõnum, mida küla tahab kanda! Seda pole vaja muuta reeglitega.

3. Mida tahaks võtta, aga vajab selleks eelnevat toetus: kas siis koolituste, vahendite, inimeste (ka palkamise) vms läbi.

Partnerluse püsivus?

- kodanikuks olemise koolitused, kodanikuühiskonnast arusaamine ja järjepidevus
- õiguste ja kohustuste teadmine.
- professionaalne nõustamine, sh juriidiline. Kui tekib küsimus saaks kiirelt vastuse.
- õppereisid heade näidete juurde
- pidev rahastus kogukonnakogule tagab järjepidevuse ja jätkusuutlikkuse, pikaajalised kokkulepped (pikem kui valimisperiood 4a)
- teenuste pakkuja roll (*seadusandlus)
- külavanema palgaline koht
- võim alt ülesse
- teenuste delegeerimisel õiglane tasu, pikaajaline leping, vajalikud (tehnilised jm) vahendid
- juriidilistes küsimustes ja asjaajamisalase ning suhtlemisalase võimekuse ja oskuste parandamine/suurendamine (koolitused, toetus juristi, raamatupidaja, finantsnõustaja palkamiseks)
- Julgust tegutseda eesmärgipäraselt (mitte projektipõhiselt)

4. Missugune võiks olla koostöö KOVi ja riigiga.

Seadusandlus, arendusvõimalused.

- riigi väiksem sekkumine j reguleerimine, seadusandlust muuta, et MTÜde tegevus oleks bürokraatiavabam, taotlus ja aruandlus teatud summani lihtsamaks
- Riigi tasandil seadusandluse muutmine (maksud, annetamine, toetuste jagamisel arvestada piirkondliku eripära, ühtlane Eesti, et toetused aiataksid piirkondade elu, mitte ei aitaks ühiskonnal lõheneda.
- KOV valimistel, et ei valitaks erakondi, vaid piirkonna esindajaid,
- kogukonnakogude rahastamine oleks valla põhimääruses seaduses (KOKS) välja toodud kasutatav rahastus.
- rahastamine ei oleks seotud valimistega, ei ajaliselt ega muul moel
- Kogukonnad/valijad peavad pidevalt ja rohkem omapoolselt näitama huvi ja initsiatiivi volikogu/KOV tegevuste vastu. Piirkonnast valitud KOV volikogu liikmed oleksid pidevalt kontaktis oma valijatega
- projektide asemel tegevustoetus
- kogukonnakogud/külavanemad piirkondadesse. Külavanema definitsioon läbi rääkida. Mida suuemaks lähevad KOV piirid, seda olulisemaks saab kohalik algatus. Kiirem reageerimine, vastutus, läbirääkimiste kohustus. Külavanem peab olema valitud, roll olla kogukonna hoidja, esindaja (mitte rahvamaja juhataja)
- Kui küla on passiivne, siis peaks KOV töötama läbi lahendused, et ükski piirkond ei jääks kõrvale.
- Kokkulepe, et valla (nt 27) külavanemat osalevad volikogu/komisjonide töös? Riigitasandile ettepanek!

Protokollis Maiu Veltbach